

با تشکیل هیات تصفیه مبلغ قابل انتقال و قابل پرداخت حساب های تعاونی اعتبار ثامن الحجج به همه سپرده گذاران تعلق می گیرد.

با تشکیل هیئت تصفیه؛

به گزارش اسپادانا خبر، تعاونی اعتبار غیر مجاز ثامن الحجج از بزرگترین موسسات فعال در بازار غیر متشکل پولی بود که به علت مدیریت ناکارآمد در سال 1394 در گرداب بحران مالی فرو رفت. بحران پیشگفته و ناتوانی آن تعاونی در بازپرداخت سپرده های مردم، منجر به ورود حوزه های حاکمیتی به منظور تدبیر و مدیریت این اتفاق شد.

به این منظور و برای نخستین بار در کشور، قوه قضائیه، بانک مرکزی و نهادهای امنیتی با مشارکت و همکاری کم نظیر، یکی از بزرگترین معضلات موجود در بازار غیرمتشکل پولی را مدیریت و با حفظ دارایی ها و منابع نقدی اندک موجود و با استفاده از منابع عمومی به برنامه ریزی اجرایی ساماندهی تعاونی ورود کردند. آنچه در پی می آید گزارشی مختصر، از تلاش 15 ماهه برای حل مشکل ایجاد شده و برنامه های آتی طرح ساماندهی است.

تعاونی اعتبار ثامن الحجج دانش آموختگان سبزوار در سال 1380 پیش از قانون تنظیم بازار غیر متشکل پولی و بدون مجوز بانک مرکزی به ثبت رسید و از سال 1386 با عنوان خود خوانده تعاونی اعتبار آزاد، به گسترش شعب و جذب سپرده های مردم اقدام کرد. تعاونی موصوف در سال 1389 در طرح ساماندهی بازار غیر متشکل پولی قرار گرفت لیکن تنها به پیششنام و اریز مبلغ مشخصی در بانک مرکزی از منشاء سپرده های مردم بسنده کرد و علیرغم اختاربههای متعدد، سایر مراحل لازم برای تطبیق فعالیت های خود را با ضوابط و مقررات به منظور دریافت مجوز فعالیت طی نکرد و از ارائه اطلاعات مورد نیاز بازرسان بانک مرکزی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز خودداری میکرد.

سپرده گیری از آحاد مردم بدون مجوز بانک مرکزی به مقدار بیش از دو برابر حد تعیین شده در قانون اخلاص کلان در نظام اقتصادی کشور، عدم رعایت نسبت های سلامت و ثبات مالی نظیر پرداخت تسهیلات کلان به افراد خاص بدون توجیه اقتصادی و در نظر گرفتن شاخص های مدیریت ریسک، مالکیت و مدیریت فردی و خانوادگی، استخدام نیروهای انسانی سفارشی و غیر متخصص، گسترش بی ضابطه شعب، تبلیغات فراوان در رسانه های گوناگون با هزینه های گزاف و تیم داری ورزشی گسترده از محل سپرده های مردم، یکپارچه نبودن سیستم مالی تعاونی و عدم ارائه اطلاعات صحیح و کافی به مراجع قانونی، تنها بخشی از اشکالات و تخلفات تعاونی یاد شده بوده است.

در این راستا تعاونی مذکور از طریق پرداخت سودهای با نرخ فراتر از شبکه مجاز بانکی و تبلیغات گسترده با سوء استفاده از ناآگاهی برخی سپرده گذاران و فریب افراد سودجو به افزایش میزان و تعداد سپرده ها مبادرت کرد و همچنین با ارائه آمار و ارقام نادرست، حساسسازی و ارزیابی غیر واقعی دارایی ها و تعداد سپرده گذاران، سعی در موجه و سودآور نشان دادن فعالیت های غیرقانونی و همچنین هزینهها بودن هرگونه برخورد سلبی با خود را داشت. از این قبیل اقدامات میتوان به اختلاف حساب 2 هزار میلیارد ریالی در سرفصل مطالبات ادعایی تعاونی از بانک مرکزی اشاره کرد در حالی که این مبلغ هیچگاه به حساب های این بانک واریز نشده و غالباً توسط دست اندرکاران تعاونی از طریق تماس تلفنی به اسم بانک مرکزی از شعب جمع آوری شده و با کارشکنی و عدم همکاری مسئولین تعاونی نیز تا کنون سرنوشت این مبلغ در هاله های ابهام باقی مانده است.

مدیریت ناکارآمد منابع از جمله سرمایه گذاری در املاک و مستغلات و رکود طولانی این بخش از یک سو و پرداخت سودهای

بالا حتی در مواردی بیش از 45 درصد به سپرده‌های جذب شده از سوی دیگر را میتوان عمده‌ترین دلیل بحران مالی این تعاونی به حساب آورد.

بحران مالی و ناتوانی تعاونی اعتبار غیرمجاز ثامن الحجج در بازپرداخت سپرده‌های مردم، منجر به تشکیل کارگروه ویژه رسیدگی به این موضوع شد و این کارگروه از نیمه دوم آذر ماه 1394 آغاز بکار کرد.

در مرحله نخست با همکاری نهادهای نظارتی، بازرسان بانک مرکزی در تعاونی مستقر شده و به جمع‌آوری اطلاعات و مستندات و تجزیه و تحلیل آنها اقدام کردند و پس از حدود دو ماه از آغاز کار با وجود تمام کارشکنی‌ها، شناخت نسبی از تعاونی حاصل شد و با توجه به بازپرداخت سپرده‌های کلان به برخی افراد سفارش شده و به منظور جلوگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی و از بین رفتن منابع محدود موجود، حساب‌های تعاونی در بانک‌ها و موسسات اعتباری به دستور قضایی توقیف شد و مدیرعامل و اعضای هیئت مدیره ممنوع‌الخروج و ممنوع‌المعامله شدند.

در مرحله دوم از فاز اول برای کنترل بحران مالی ایجاد شده، ابتدا بانک پارسیان به عنوان بانک عامل انتخاب و بازپرداخت سپرده‌ها با اولویت سپرده‌های خرد، همزمان با ایام مبارک دهه فجر آغاز شد و در فاز نخست حساب‌های تا سقف 30، 50، 100، 200 و 350 میلیون ریال به سپرده‌گذاران پرداخت و حساب‌های تا سقف 500 هزار ریال و 50 میلیون ریال که صاحبان آنها در مهلت مقرر برای تسویه حساب مراجعه نکردند نیز به بانک عامل منتقل شد. همچنین دریافت اقساط تسهیلات تعاونی نیز از طریق شعب و درگاه اینترنتی بانک عامل آغاز شد.

در فاز دوم طرح، ابتدا سامانه متمرکز تحت وب شفق برای شعب تعاونی و بانک عامل راه اندازی و حساب‌های تا سقف 2، 1 و 3 میلیارد ریال با برنامه زمانبندی و محدودیت برداشت طی دوره معین به بانک عامل منتقل شد. به این ترتیب از مجموع 257,000، 1 حساب با مبلغ 128 هزار میلیارد ریال، تنها 13,000 حساب با مبلغ 32,000 میلیارد ریال بابت تکلیف باقی مانده است بنابراین در مجموع دو فاز اول و دوم طرح حدود 99 درصد تعداد و 75 درصد کل مبلغ سپرده‌های مشتریان این تعاونی، تعیین تکلیف شده است.

همچنین به منظور کاهش هزینه‌های جاری از ابتدای طرح تاکنون، تعداد شعب تعاونی به تدریج از 481 شعبه به 48 شعبه کاهش یافته و این فرایند ادامه دارد و مطابق توافق، مقرر شد تعداد 1500 نفر از کارکنان تعاونی اعتبار ثامن الحجج (در حال تصفیه) پس از طی مراحل استخدامی در گروه پارسیان جذب شوند که بر این اساس آزمون استخدامی حدود 2500 نفر از داوطلبان اواخر آبان ماه 1395 برگزار و سایر مراحل استخدامی مانند مصاحبه تخصصی، پرونده سلامت، گزینش و ... در حال انجام است و پذیرفته شدگان به تدریج و پس از طی یک دوره آموزشی با افتتاح شعب جدید در گروه پارسیان مشغول به کار خواهند شد.

در حین فرایند اجرایی فاز دوم، انحلال تعاونی اعتبار ثامن الحجج دانش آموختگان سبزواری مطابق قوانین و مقررات مربوطه در اواخر مرداد ماه 1395 به ثبت رسید و هیئت تصفیه آن تعاونی با عضویت نمایندگان قوه قضائیه، بانک مرکزی و نهادهای امنیتی شکل گرفته و تاکنون سه جلسه برگزار کرده است. از این پس مدیریت کامل تعاونی با این هیئت بوده و هرگونه دخل و تصرف در اموال تعاونی جز با تایید این هیئت به منزله دخل و تصرف در اموال عمومی و جرم محسوب می‌شود.

با تشکیل هیئت تصفیه، از روز دوشنبه مورخ 23 اسفند ماه 1395 و پس از ابلاغ شیوهنامه اجرایی این فاز به بانک عامل و تعاونی فاز سوم طرح آغاز خواهد شد؛ در فاز سوم طرح:

الف) مدیریت شرکت تعاونی اعتبار ثامن الحجج دانش آموختگان سبزواری (در حال تصفیه)، برنامه ریزی، نظارت و اجرای فرایند تبدیل دارایی‌ها، وصول مطالبات و ادامه روند پرداخت دیون آن تعاونی، مطابق قانون توسط هیئت تصفیه انجام و هرگونه اخبار و اطلاعات مرتبط از طریق پایگاه اطلاع رسانی آن هیئت منتشر خواهد شد.

ب) حساب‌های سپرده‌گذاران با هر نصابی تا سقف مبلغ قابل انتقال، تعیین تکلیف می‌شوند به این معنا که هر مشتری می‌تواند در صورت تمایل، حساب‌های تعیین تکلیف نشده خود را بدون توجه به مبلغ، حداکثر تا 3 میلیارد ریال (در مجموع سه فاز از ابتدا تاکنون) همانند فرایند اجرایی فاز دوم تعیین تکلیف کرده و 350 میلیون ریال دریافت کند و مشتریان لازم است تعهد کنند، الباقی وجوه تعیین تکلیف شده تا سقف مقرر حساب‌های خود را طی مدت معین از بانک عامل مطالبه نکنند تا فرصت کافی برای تبدیل دارایی‌های تعاونی در اختیار قرار گیرد. به این ترتیب و با اجرای مرحله اول فاز سوم طرح، مبالغ قابل انتقال و قابل پرداخت حساب‌های تعاونی اعتبار ثامن الحجج (در حال تصفیه) به همه سپرده‌گذاران تعلق می‌گیرد.

ج) ارزیابی املاک و دارایی‌های تعاونی آغاز شده و مزایده عمومی اموال منقول در آینده‌ای نزدیک و مزایده عمومی املاک و شرکت‌ها نیز به تدریج برگزار خواهد شد. لازم به ذکر است که فرایند تبدیل دارایی‌ها به وجه نقد با توجه به ارزیابی‌های غیرواقعی ارزش آنها توسط تعاونی، مشکلات و ابهام در اسناد مالکیت تعاونی از یک طرف و رکود موجود در بازار املاک از طرف دیگر با دشواری‌های فراوان روبرو بوده و زمانبر است.

به فضل الهی هم اکنون بحران مالی ایجاد شده کنترل و برنامه‌ریزی برای تبدیل دارایی‌ها و بازپرداخت مطالبات باقیمانده سپرده‌گذاران توسط هیئت تصفیه در حال انجام است که با همکاری موثر قوه قضائیه، وزارت تعاون و سایر نهادها این طرح به سر منزل مقصود رسیده و به الگویی برای موارد مشابه در آینده تبدیل خواهد شد.

برچسب ها: [بانک مرکزی](#) [1]